

E. O.

Wizyta w Warszawie prof. H. Butterfielda

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 9/3-4, 454

1964

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wersytecie Marii Curie-Skłodowskiej. Podczas pobytu w Polsce J. E. Mc Guire zapoznał się ze zbiorami warszawskiej Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Archiwum PAN. Ponadto przeprowadził wiele rozmów i dyskusji naukowych; gościa zajął przy tym szczególnie wpływ arian polskich na ideologię Newtona.

P. Cz.

WIZYTA W WARSZAWIE PROF. H. BUTTERFIELDA

Dnia 16 maja br. bawił w Warszawie przejazdem do ZSRR wybitny historyk angielski, profesor uniwersytetu w Cambridge, Herbert Butterfield. Obok wielu prac z zakresu historii nowożytnej, prof. Butterfield jest autorem znanej historykom nauki książki *Rodowód współczesnej nauki 1300—1800*, przełożonej przed rokiem na język polski¹.

Prof. Butterfield wygłosił w Instytucie Historii Uniwersytetu Warszawskiego odczyt o rozwoju pojęcia równowagi sił w polityce międzynarodowej. Referent ukazał, jak kształtowało się to pojęcie, które w niesprecyzowanej formie występowało już u Comminesa i Guicciardiniego, i jak stopniowo treść jego od analogii do wagi jako przyrządu pomiarowego — przechodzi do analogii do abstrakcyjnych pojęć mechaniki stworzonych w XVII w.²

Odczyt był więc przyczynkowym przykładem całościowego ujmowania zagadnień kulturowych, które przebija i ze wspomnianej książki prof. Butterfielda.

E. O.

KRONIKA ZAGRANICZNA

NRD

BERLIŃSKA KONFERENCJA O STOSUNKACH NAUKOWYCH NIEMIECKO-SŁOWIAŃSKICH

W dniach 10—13 grudnia 1963 r. odbyła się w Berlinie konferencja naukowa, zorganizowana przez Akademię Nauk (Zakład Historii Niemiecko-Słowiańskich Stosunków Naukowych) i poświęcona problematyce stosunków naukowych między Niemcami i krajami słowiańskimi w drugiej połowie XVII w. i w pierwszej połowie XVIII w. W konferencji brali udział historycy nauki ze Związku Radzieckiego (I. A. Chrienow, A. P. Juszkiwicz, G. W. Naumow), z Czechosłowacji (L. Svoboda, J. Vávra, M. Teich, J. Brambora, Z. Kalista, J. Macek, M. Kostial, J. Tibenský, J. Minařík, J. Schubert), z Polski (B. Suchodolski, Ł. Kurdybacha, I. Stasiewicz, P. Wołoszyński). Bardzo licznie reprezentowani byli historycy nauki z NRD z prof. E. Winterem, organizatorem konferencji, na czele.

Dwa dni obrad były poświęcone problematyce wczesnego oświecenia, dwa inne bardziej szczegółowej dyskusji nad stanem badań dotyczących działalności D. G. Messerschmidta jako badacza Syberii oraz E. W. Tschirnhausa.

¹ Por. recenzję tej książki w niniejszym numerze, s. 388.

² W języku angielskim termin *balance* oznacza zarówno wagę, jak i równowagę. Można tu zauważyć, że termin polski wywodzi się bezpośrednio ze ścisłej terminologii mechanicznej, co wskazywałoby na późne wprowadzenie tego pojęcia do naszej literatury politycznej.